

Årskavalkade 2025

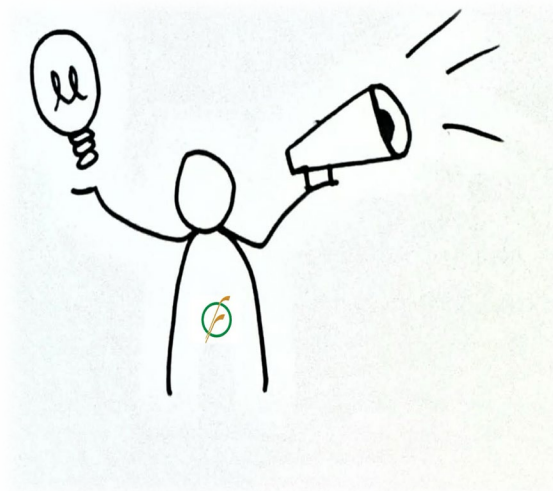
Østlandsforskning ved Universitetet i
Innlandet

Innhold

- Om Østlandsforskning
- Vi er Østlandsforskning i 2025
- Oversikt over prosjekter vi jobbet med i 2025
- Publikasjoner fra Østlandsforskning
- Prosjektpresentasjon ESIRA, Horizon Europe
- Prosjektpresentasjon Norges Bank, oppdrag
- Prosjektpresentasjon små prosjekter
- Et knippe aktiviteter i 2025
- Utsikter for 2026

Obs: kavalkaden er interaktiv,
sider med dette symbolet
har lenker. Du kommer til en
rapport, artikkel, avisklipp eller
INNs nettsider

Bildekreditering

- Side 4: Fotograf Katrine
- Side 7: Sæunn Gísladóttir, Faksimile Avisa Valdres, Odd Skramstad
- Side 11: Lars Sjøløkken, Emile Holba
- Resten: Windy Kester Moe

Østlandsforskning er et samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt ved Universitetet i Innlandet som produserer kunnskap av høy faglig kvalitet med relevans for både samarbeidspartnere og samfunnet. Med sterk regional forankring, solide nettverk og prosjekter også på nasjonalt og internasjonalt nivå, er vi en ressurs som kobler erfaringer, innsikt og kunnskap på tvers av geografiske og institusjonelle nivåer. Gjennom samarbeid våre prosjekter bidrar vi med ringvirkninger i form av forskerårsverk utover vårt eget institutt.

Våre forskningsområder

- Regional utvikling
- Mangfold, likestilling og inkludering
- Innovasjon i privat og offentlig sektor

Våre metoder

Vi har bred metodisk kompetanse innen både kvantitative og kvalitative tilnærminger. Dette omfatter utvikling og gjennomføring av spørreundersøkelser, sammenstilling og analyse av registerdata fra ulike kilder, samt avanserte statistiske analyser. Videre gjennomfører vi dokumentstudier, individuelle og gruppebaserte intervjuer, observasjoner og prosessbaserte datainnsamlingsformer. I tillegg fasiliteter vi utviklingsverksteder, både som datainnsamling, kunnskapsutvikling og forskningsformidling. Vi tilbyr også prosessledelse og evalueringsstøtte, herunder støtte til egevaluering.

Når det gjelder analyseverktøy, har vi kompetanse i bruk av blant annet microdata, GIS, Panda analyse, FME, F4 analyse, NVivo, Power BI, SPSS, Stata, R og SmartPLS.

Vi er Østlandsforskning i 2025

- Deniz Akin - PhD, kjønnsforsker (sluttet i november 2025)
- Per Kristian Alnes – PhD, økonom
- Aleksander Bern - PhD, samfunnsgeograf
- Janne Bromseth - PhD, kjønnsforsker
- Birgitta Ericsson - samfunnsplanlegger (aktiv emerita i 2025)
- Lisa Knatterud Wold - geograf
- Asbjørn Kårstein - PhD, ingeniør og pedagog
- Kristine Lundhaug - sosiolog (delvis stipendiat i 2025)
- Merethe Lerfald - landbruksøkonom (delvis stipendiat i 2025)
- Per Olav Lund - økonom (i permisjon i 2025)
- Iveta Malasevska - PhD, økonom
- Hjalti Nielsen - PhD, geograf (konstituert instituttleder i 2025)
- Mona Stokke, Cand Paed, pedagog
- Nora Warhuus Samuelsen - Master i folkehelsevitenskap

I tall: 7 forskere har doktorgrad og 2 forskere disputerer i 2026

Prosjekter vi jobbet med i 2025

- Norges Banks regionale nettverk – Norges Bank (siden 2002-2027)
- Fjellbeite – Endringer i utmarksbeiting og setring, årsaker, virkninger og tiltak – NFR (2022-2026)
- VIT (Veiledning og Informasjonstilgang i Nav) – Nav FoU (2023-2026)
- Pilegrimledens økonomiske betydning – Pilegrimssenteret Dovrefjell (2024-2025)
- Bevisste utdanningsvalg – Likestillingssenteret (2022-2025)
- Bioteknologisk Innovasjonssenter – Hedmark Fylkeskraft (2025-2028)
- Kandidatundersøkelse 2024 – Internt oppdrag INN (2024-2025)
- Fleksibel opplæring og innovativ læringsteknologi – Oslo kommune (2024-2025)
- Enhancing labour opportunities for Ukrainian women in rural Nordic communities – Nordic Equality Fund (2024- 2026)
- ESIRA (Enhancing Social Innovation in Rural Areas) – Horizon Europe (2024-2027)
- ESPON (The European Observation Network for Territorial Development and Cohesion) - Konsulentrolle for IFK og KDD (2023-2026)
- Forskningsprosjekt om kjønn- og seksualitetsperspektiver i helsefagutdanningene sammen med Universitetet i Tromsø – Stiftelsen Dam (2024-2027)
- Følgeevaluering av Politihøgskolens pilot for bachelor i politiutdanning i Alta - Politihøgskolen (2025-2029)
- Kartlegging av næringslivet i Sør-Østerdalen – Innlandet Fylkeskommune (2025)
- Evaluering av nasjonalt tilbud om digital lærerstyrt norskopplæring – Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (2024-2025)

Prosjekter vi jobbet med i 2025 fortsettelse

- Oppdatering av idrettens betydning for kommuner i Innlandet– Innlandet Idrettskrets (2025)
- Forskning, film og fellesskap – NFR Forskningsdagene (2025)
- Folkehelseprogrammet i Innlandet – Innlandet Fylkeskommune (2025-2027)
- Å velge fjellet – Hvorfor flytter folk fra byen og bynære strøk til en fjellkomune – Fjellnettverket (2025)
- Evaluering av arealplaner i villrein fjellet – Klima- og miljødepartementet (2025)
- Evaluering av merket for bærekraftig reisemål - Innovasjon Norge (2025)
- Ringvirkningsanalyse i Agder – Agder Bondelag (2025)
- Følgeevaluering "Bo trygt hjemme" – Lillehammer kommune (2025-2026)
- En verdig alderdom, også for skeive – Foreningen FRI (2025-2026)
- Operasjonalisering og implementering av regionale planer innen folkehelse og universell utforming i Rogaland – Rogaland Fylkeskommune (2025)
- Norske skoger: Verdiskaping, sysselsetting og ringvirkninger av norsk skogbruk - Norges Skogeierforbund og Norskog (2025)
- Verdiskaping- og sysselsettings analyser for jordbruket, tilleggsnæringer og lanbruksbasert industri i Agder, Rogaland, Nord-Norge – underleverandør til NIBIO (2025)
- EMERGE - "Empowering the Margins of Europe through Regional and Global Engagement". Prosjektet ledes av Senter for samarbeidslæring for bærekraftig utvikling (CCL) og finansieres med midler fra Horizon Europe (2024-2028)

Publikasjoner fra Østlandsforskning

Vår forskningsformidling spenner fra fagfellevurderte artikler til konferansepapers, populærvitenskapelige bøker, rapporter, notater og artikler, kronikker og presentasjoner og foredrag på fysiske arenaer og digitale plattformer.

*Klikk på navnet for å se forskers publikasjoner**

- [Deniz Akin](#)
 - [Per Kristian Alnes](#)
 - [Aleksander Bern](#)
 - [Janne Bromseth](#)
 - [Lisa Knatterud Wold](#)
 - [Asbjørn Kårstein](#)
 - [Merethe Lurfald](#)
 - [Per Olav Lund](#)
 - [Kristine Lundhaug](#)
 - [Iveta Malasevska](#)
 - [Hjalte Nielsen](#)
 - [Mona Stokke](#)
 - [Nora Warhuus Samuelsen](#)
-

*Selv om oppdragsforskning er vår kjerneaktivitet, har våre forskere i 2025 vært involvert i 10 NFR-søknader, 4 EU-søknader og 1 Nordforsk-søknad.

ESIRA (2024-2027)

Horizon Europe prosjekt ESIRA - Enhancing Social Innovation in Rural Areas (2023-2027) er rettet mot sårbare grupper og sosial økonomi i distriktsområder i åtte europeiske land

Målet med ESIRA er å styrke lokal innovasjonskapasitet og få til et mer inkluderende og motstandsdyktig lokalsamfunn. I Norge retter ESIRA oppmerksomheten mot de av oss med nedsatt funksjonsevne. Her er Kongsvingerregionen case-området.

Mye av prosjektet går ut på å sette i gang lokale initiativer som er utarbeidet av en utviklingsgruppe som vi har etablert. Prosjektgruppen fra Østlandsforskning og Innlandet Fylkeskommune støtter opp under initiativene, følger prosessen og kommer med anbefalinger. Arbeidet bygger på både teoretisk og empirisk forskning. Både casestudier, intervjuer og spørreundersøkelser er metoder for datainnsamling.

I 2025 har utviklingsgruppen bestått av 26 engasjerte personer med ulike bakgrunn. Gruppen har hatt fem samlinger i tillegg til digitale møter. De har kommet godt i gang med arbeidet med pilotprosjektene 'Arena _Gaming' og 'Bæreia for alle'. Arena_Gaming handler om å etablere et inkluderende gamingtilbud der unge og eldre, erfarne og nye gamere kan møtes på en trygg og utviklende arena. Vi jobber nå med å få leid lokale i Kongsvinger, med mål om oppstart i løpet av våren. Piloten Bæreia for alle videreutvikler friluftslivsområdet Bæreia i Kongsvinger og skal området mer universelt utformet.

Gruppen arbeider med utvikling av enda tre piloter.

Måten vi jobber på i ESIRA viser hvordan samskaping kan løftes til et nytt nivå. Det er utviklingsgruppa som utvikler ideene og setter tiltakene i verk. Prosjektet er også et godt eksempel på hvordan EU-prosjekter kan bidra til regional samarbeid og til å styrke lokalsamfunnet.

ØFs største

prosjekt:

NOK

7.000.000

ESIRA

Funded by
the European Union

En del av utviklingsgruppen ved oppstart i 2024.

Hva skal ESIRA bidra med?

Tiltakene i Kongsvingerregionen, og i konsortiets åtte andre case-områder i Europa, skal bidra til å øke konkurranseevnen og levedyktigheten til disse rurale områdene. Resultatene fra ESIRA-prosjektet støtter også beslutningstakere og andre interessenter i arbeidet med å utvikle effektiv innovasjonspolitik.

Andre høydepunkter fra ESIRA i 2025

I mai samlet våre forskningspartnere fra Spania, Ungarn, Serbia, Polen, Litauen og Italia seg i Kongsvinger for ESIRAS general assembly.

I september arrangerte vi Forskning, Film og Fellesskap på Flisa under Forskningsdagene.

ESIRA i tall

ESIRA er nå halvveis og den norske prosjektgruppe kan rapportere om:

- 1 fagfelleurdert artikkel publisert, 2 under utarbeidelse
- 2 rapporter publisert
- 2 konkrete inkluderingstiltak i gang, 3 under utarbeidelse
- 8 samlinger med utviklingsgruppen
- 2 kronikker i lokalavisene i Norge
- 9 oppslag i norske media
- 4 oppslag om norske tiltak på de felles europeiske nettsidene
- 3 seminarer og webinarer for eksterne deltakere
- 1 europeisk generalforsamling arrangert på Kongsvinger av ØF, og vi har deltatt på 3 (i Spania, Ungarn og Polen)
- 1 arrangement på de norske Forskningsdagene

[Les mer om ESIRA i Norge](#)

[Les mer om ESIRA i Europa](#)

[ESIRAs Linkedinkanal](#)

Agent i Norges Banks regionale nettverk

Norges Banks regionale nettverk er en av de viktigste kildene når sentralbanken tar pulsen på norsk økonomi. Den direkte kontakten med bedriftene i nettverket gir sentralbanken godt innblikk i den aktuelle situasjonen og de økonomiske utsiktene i næringslivet. Østlandsforskning fungerer her som et viktig bindeledd mellom samfunn og akademisk.

I løpet av året intervjuer våre forskere ca. 250 bedrifter fra hovedsaklig Innlandet om den økonomiske situasjonen og utsiktene fremover. Intervjuene gir verdifull innsikt i den økonomiske utviklingen og brukes som en del av grunnlaget for pengepolitikken. Svarene presenteres i rapporter som nå er blant sentralbankens viktigste informasjonskilder for å forstå utviklingen i norsk økonomi.

Som takk for at bedriftene stiller opp som verdifulle informanter inviterer vi dem hvert år til et seminar som har blitt en arena for nettverksbygging og faglig påfyll. Gjennom foredrag fra andre bedrifter, Norges Bank og Norges Bank Investment Management får gjestene innsikt i økonomiske trender lokalt, nasjonalt og globalt.

I 2025 fylte ca. 70 personer fra Innlandets næringsliv et helt auditorie på Campus Hamar. Etter seminaret besøkte sentralbankledelsen en av våre informant-bedrifter, K.A. Rasmussen, som er Nordens største produsent og leverandør av edelmetaller.

Næringslivsseminaret 2026 finner sted 28. november på Elverum.

ØFs eldste
prosjekt:
siden 2002

Bedriftsbesøk 2025.

Næringslivsseminar 2025 på Hamar.

Utvalgte oppdragsprosjekter i 2025

Hvert år gjennomfører vi både store og små oppdragsprosjekter, som kjennetegnes av tett samarbeid med ulike samfunnsaktører og fagmiljøer. Nedenfor følger noen eksempler.

Kartlegging av næringsliv i Sør-Østerdalsregionen – Næringsstruktur, økosystem, kompetansebehov og geografi

- På oppdrag fra Innlandet fylkeskommune kartlegger prosjektet næringslivsstrukturen i Sør-Østerdalen. Fokus er på vekst, innovasjon, omstilling og internasjonalisering i kommunene Våler, Elverum, Åmot, Trysil, Engerdal og Stor-Elvdal. Funnene blir fortløpende presentert for forskjellige samfunnsaktører.

Å velge fjellet: Tilflytternes historier om liv, valg og verdier

- Hvorfor vil folk flytte til fjells? Prosjektet ble gjennomført på oppdrag fra Fjellnettverket og undersøkte flyttemotivene til personer som bosetter seg i fjell-kommuner. Funnene skal brukes til målrettet tilflyttingsarbeid i de 70 fjellkommunene som inngår i nettverket.

Skeive perspektiver i helse- og sosialfagutdanningene

- Sammen med UiT Norges Arktiske Universitet undersøker vi hvordan seksualitet, kjønn og skeive eldre mennesker tematiseres i helse- og sosialfagutdanningene i dag med som mål å forbedre helse- og omsorgstjenester til skeive eldre. Finansiert av Stiftelsen Dam.

Evaluering av arealplaner i villreinfjellet

- Prosjektet gjennomføres for Klima- og miljødepartementet. ØF er prosjektleder og samarbeider med Telemarksforskning, NINA, Norsk villreinsenter og forskere fra OLS. Forskerne ser på hvordan regionale planer har bidratt til å ivareta villreinens leveområder. Sluttrapporten skal gi anbefalinger til forbedringer i planverk og praksis.

Foredrag på konferanse i Helsinki om hvordan LHBTIQ kan inkluderes i folkehelseforskning.

Presentasjon av funn fra 'Flytte til fjells' på Fjellkonferansen 2025.

Workshop med praksisfeltet rundt villreinens leveområder.

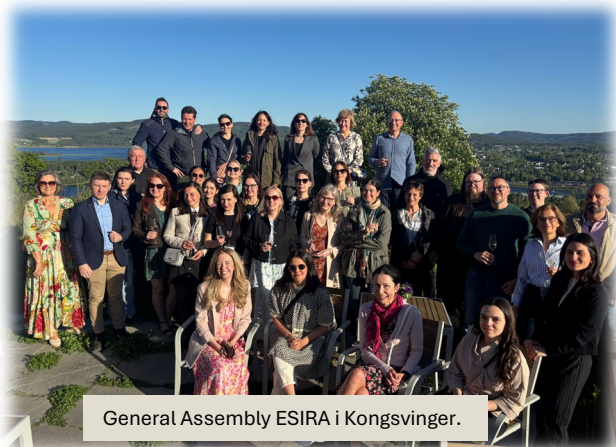

Presentasjon av Sør-Østerdalsprosjektet for Sør-Østerdal interkommunale politisk råd.

Et knippe aktiviteter i 2025

Internseminar og mini-golf i April.

General Assembly ESIRA i Kongsvinger.

Workshop for kommunene i folkehelseprogrammet.

Besøk av kollegaer fra NIBR.

Aleksander vil forske på hvorfor folk flytter hit

Datainnsamling i 'Flytte til fjells'-prosjektet.

Prosjektarbeid på Island.

Instituttmøte hver tredje uke.

Lansering av rapport for Rogaland Fylkeskommune.

Forskningsdagene på Flisa.

Utsikter for 2026

Som eksternfinansiert institutt har Østlandsforskning gjennom 42 år opparbeidet solid erfaring med å håndtere usikkerhet knyttet til prosjektportefølje, rammevilkår og finansiering. Det var likevel ikke forventet at 2025 skulle avsluttes med usikkerhet om instituttets videre eksistens. Vi opplever at Østlandsforskning er og har vært en sentral aktør i Universitetet i Innlandets arbeid med å realisere sitt samfunnsoppdrag, gjennom å koble forskning, praksis og politikk. Denne rollen er av betydning både for regionen og for samfunnet som helhet.

Når vi ser fremover velger vi derfor å se etter det positive:

- ❖ Vi ha fått tildelt 6 millioner kroner fra Hedmark Fylkeskraft for å bidra med å styrke det bioteknologiske innovasjonssystemet i Hamarregionen og Innlandet for øvrig.
- ❖ På tampen av året forlenget Norges Bank kontrakten med oss enda en gang. Våre forskere fortsetter å samle inn datagrunnlaget for pengepolitiske beslutninger gjennom intervjuer med næringslivet.
- ❖ I starten av 2026 fikk vi svar på to EU-søknader vi sendte i høst, en som partner og en som koordinator. Vi fikk fremragende evalueringer, men kom dessverre akkurat ikke gjennom nåløyet.
- ❖ En av pilotene som er utviklet i ESIRA-prosjektet har fått 2,23 millioner kroner fra Gjensidigestiftelsen for å realisere tiltak som er utviklet i prosjektet. Dermed blir Bæreia friluftsområde i Kongsvinger universelt utformet.
- ❖ En ny Horizon Europe søknad er på gang sammen med kollegaer fra OLS og partnere fra Euromontana-nettverket.
- ❖ I januar sender en enstemmig Fylkesting innspill til regjeringens gjennomgang av instituttsektor. De peker på Østlandsforskning som et eksempel på et forskningsinstitutt som ivaretar den etterspurte rollen og at slike regionale forskningsmiljøer ikke burde avvikles.

Ta gjerne kontakt!

ostlandsforskning@inn.no

